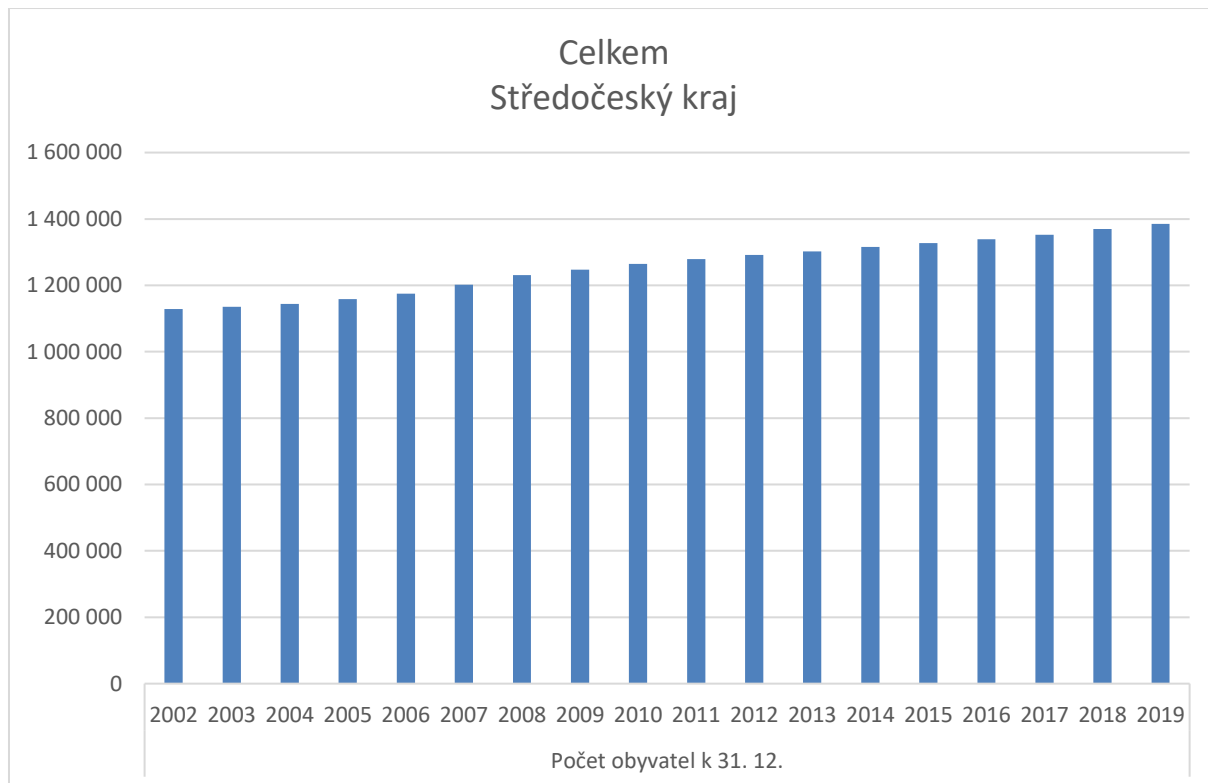

Výstupy z demografických studií obyvatel v obcích.

Z dostupných dat ze statistického úřadu lze vysledovat následující změny ve struktuře obyvatelstva na území kraje.

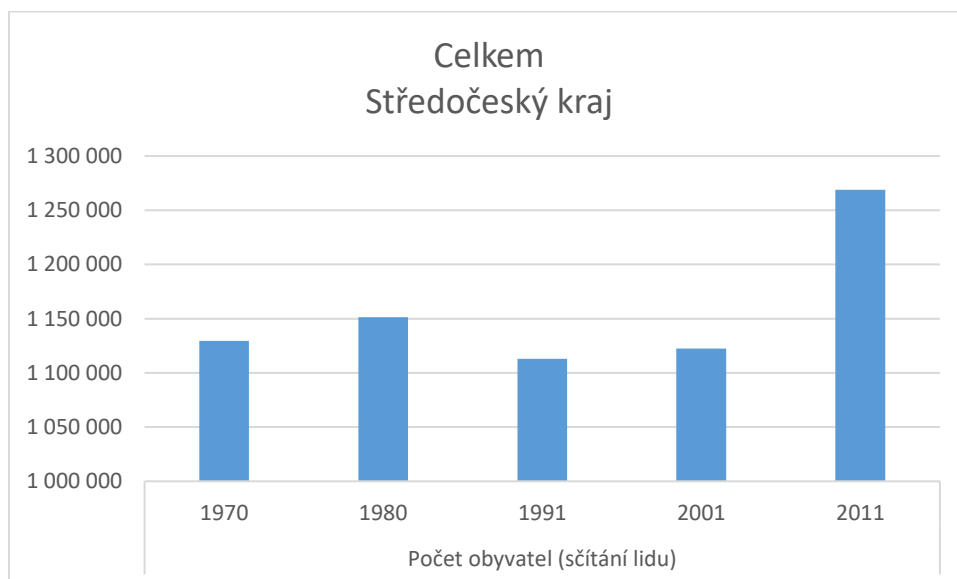
Růst počtu obyvatel v kraji

Za posledních deset let dochází k prakticky konstantnímu nárůstu počtu obyvatel

Graf číslo 1 - Růst počtu obyvatel v období 2002-2019

V předchozím období nebyl tento růst tak rovnoměrný:

Graf číslo 2 - Počet obyvatel ve Středočeském kraji od roku 1970 dle sčítání obyvatel.

Výše uvedená tabulka jsou zdrojová data ke všem předchozím grafům.

Demografické údaje po obcích

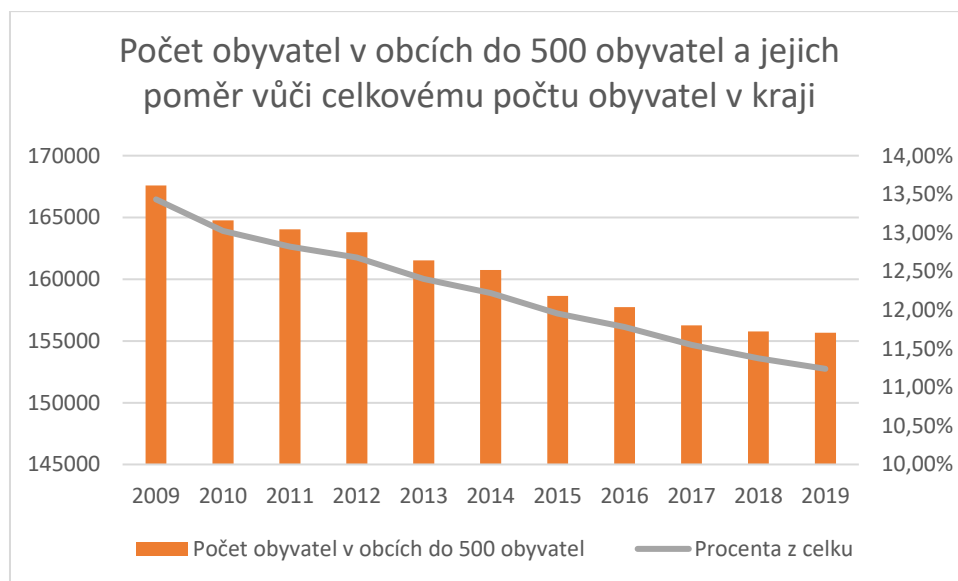
Vztah počtu obyvatel k celkovému počtu obyvatel žijících v obcích do 500, mezi 500 a 2000 a nad 2000 obyvatel je následující:

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
celkem obyvatel	1247533	1264978	1279345	1291816	1302336	1315299	1326876	1338982	1352795	1369332	1385141
počet obcí do 500	662	650	640	635	628	623	616	610	604	599	595
Počet obyvatel v obcích do 500 obyvatel	167594	164762	164050	163799	161523	160755	158645	157729	156253	155770	155676
Procenta z celku	13,43%	13,02%	12,82%	12,68%	12,40%	12,22%	11,96%	11,78%	11,55%	11,38%	11,24%
Počet obcí do 1000	921	916	911	903	899	897	894	888	882	876	872
Počet obyvatel v obcích do 1000 obyvatel	349280	351115	354251	351199	350588	352808	353802	352625	350825	349965	350421
Počet obcí s obyvateli od 501 do 1000	259	266	271	268	271	274	278	278	278	277	277
Počet obyvatel v obcích od 501 do 1000 obyvatel	181686	186353	190201	187400	189065	192053	195157	194896	194572	194195	194745
Počet obcí s obyvateli od 501 do 2000	387	397	404	404	411	414	417	421	426	429	431
Počet obyvatel v obcích od 501 do 2000 obyvatel	357142	367769	374131	372334	380830	384727	385225	390553	397417	402997	407413
Procenta z celku	28,63%	29,07%	29,24%	28,82%	29,24%	29,25%	29,03%	29,17%	29,38%	29,43%	29,41%
počet obcí nad 2000	96	98	101	106	106	108	112	113	114	116	118
Počet obyvatel v obcích nad 2000 obyvatel	722797	732447	741164	755683	759983	769817	783006	790700	799125	810565	822052
Procenta z celku	57,94%	58%	58%	58%	58%	59%	59%	59%	59%	59%	59%

Tabulka č. 2 – Počty obyvatel v letech podle velikosti obce a počet obcí do kategorie patřící.

Z dané tabulky plyne, že počet obcí klesá v kategorii do 500 obyvatel, ale neklesá průměrný počet obyvatel v těchto obcích. Dá se říci, že počet obyvatel v obcích do 500 obyvatel stagnuje nebo velmi mírně roste (z 253 na 261). V roce 2019 bylo 5 obcí s počtem obyvatel do 50-ti, v roce 2009 jich bylo 12 a platí že i v těch nejmenších počet obyvatel nepoklesl, ale mírně rostl.

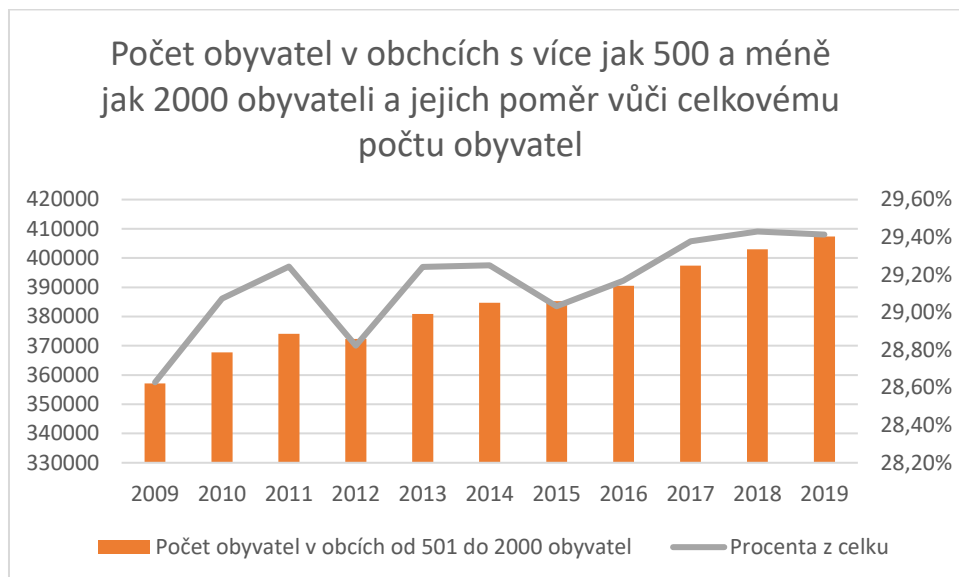
Graficky vyjádřeno:

Graf číslo 4 – pokles počtu obyvatel v obcích do 500 obyvatel a jejich poměru na kraji

Je zde, u počtu obcí do 500 obyvatel, vidět jasná korelace mezi poklesem počtu takovýchto obcí a počtem obyvatel v těchto obcích žijících. Úbytek počtu obcí je dán jejich růstem kdy postupně přestávají být obcemi s daným počtem obyvatel a posouvají se o kategorii výše.

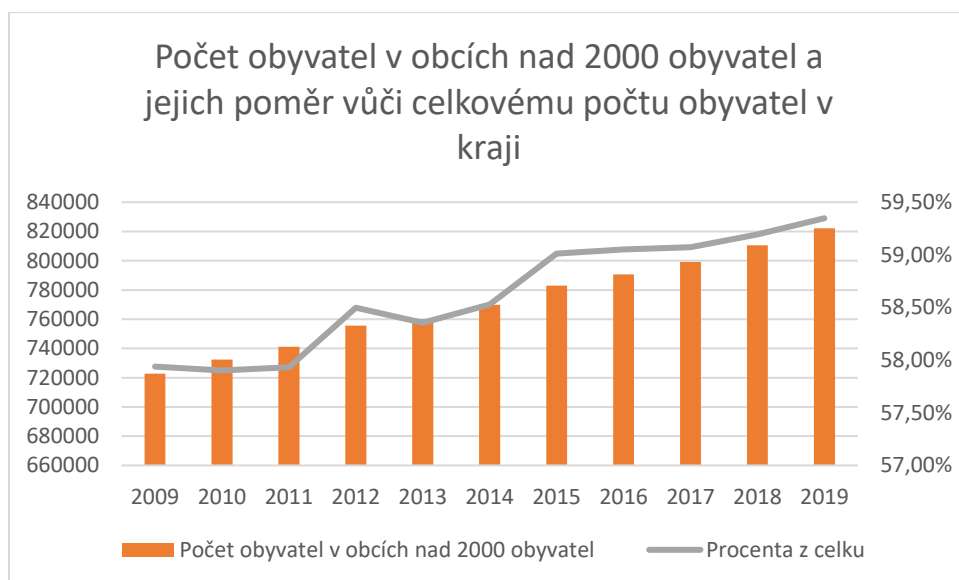
Další co lze vysledovat v daném grafu je celkový pokles počtu obyvatel bydlících v kraji v oblastech do 500 obyvatel což s ohledem na celkový pokles počtu obcí s tímto počtem a minimální průměrný růst počtu obyvatel v těchto obcích je pochopitelné.

Graf číslo 5 – Růst počtu obyvatel v obcích nad 500 a do 2000

Druhý graf znázorňuje růst počtu obcí v kategorii 500 – 2000 obyvatel

Z uvedeného grafu je zřejmé, že počet obyvatel v této kategorii soustavně roste a představuje téměř 30-ti %-ní podíl na celkovém počtu obyvatel v kraji. Dohromady s obcemi do 500 obyvatel je to pak mírně přes 40% a toto číslo bylo dohromady s obcemi do 500 obyvatel vlastně stále v relaci oněch 40-ti procent s mírným výkyvem v roce 2011 (změna většího počtu malých obcí do kategorie městysů. V tom roce došlo k situaci, kdy 8 obcí dorostlo do kategorie nad 500 obyvatel, ale zároveň 8 obcí odešlo do kategorie nad 2000 obyvatel. Opět platí totéž, co platilo pro obce v kategorii do 500 obyvatel, a totiž že nedochází k výraznému růstu průměrného počtu obyvatel v této kategorii a pohybuje se stále mezi hodnotami 922 až 932, s výjimkou posledních dvou let kdy došlo k nárůstu na 940, respektive 945 obyvatel. Tyto hodnoty ale zatím nevypadají, že jsou trendem.

Graf číslo 6 – Růst počtu obyvatel v obcích nad 2000 obyvatel

Poslední graf v této kategorii pak sleduje nárůst počtu obyvatel v kategorii obcí nad 2000 obyvatel, kde celkový počet sídel se zvětšil za posledních 10 let o 22, z 96 na 118, viz tabulka 2. Celkový počet obyvatel v těchto sídlech vzrostl o 20 tisíc, ale vliv v počtu obyvatel vůči celému kraji se zvýšil o pouhý jeden procentní bod. Průměrný počet obyvatel v této kategorii ale naopak klesl, a to z 7 500 obyvatel

na 6 966 za posledních 10 let. Ze zmíněného trendu lze vyvodit, že nárůst počtu sídel s počtem nad 2000 obyvatel, převážil nad celkovým počtem osob, které se do těchto sídelních struktur stěhují.

Závěrem tedy lze říci, že růst v kraji je tažen růstem malých a středních sídel. Pro dokreslení stavu tří největších sídel v roce 2009 z hlediska počtu obyvatel:

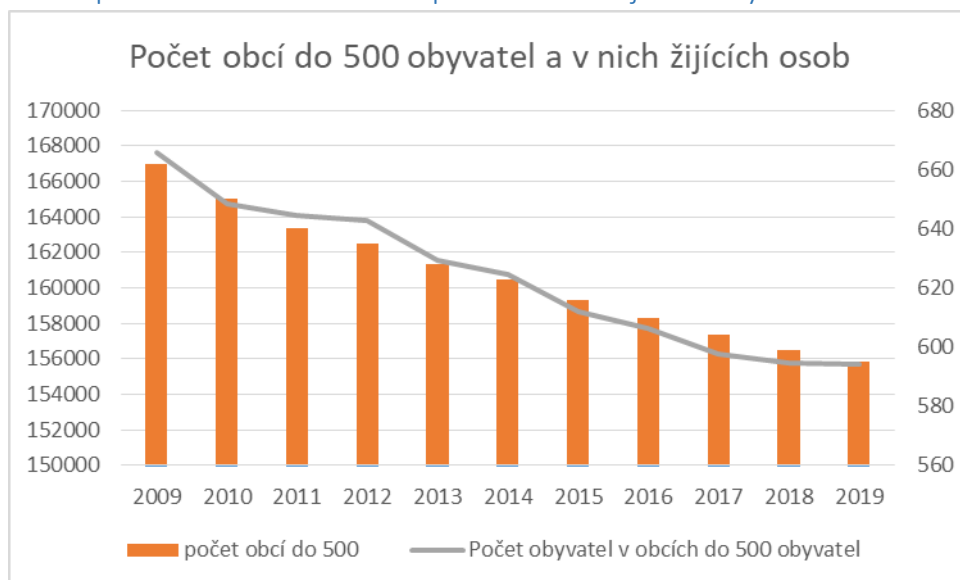
Kladno	69938
Mladá Boleslav	44750
Příbram	34217

A tytéž obce v roce 2019:

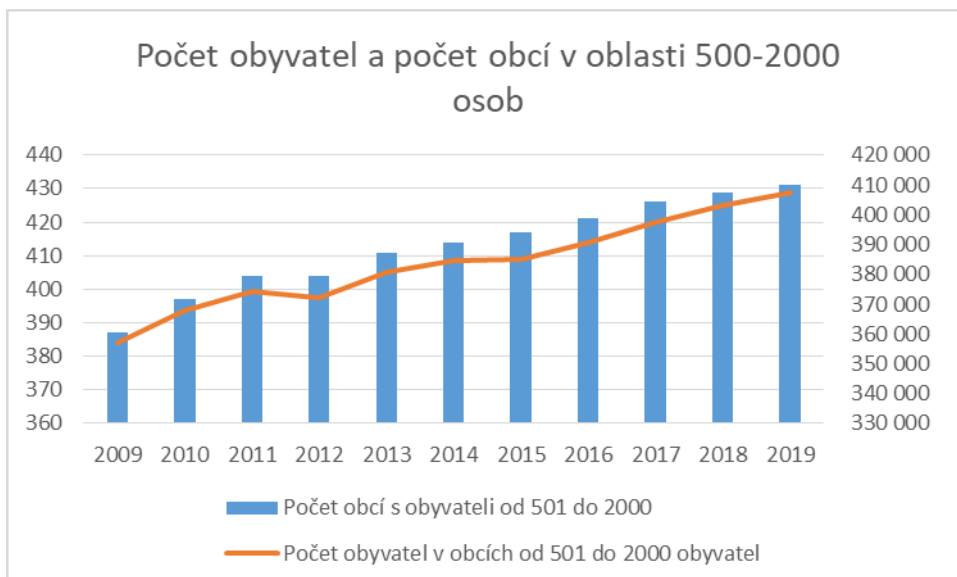
Kladno	69337
Mladá Boleslav	44740
Příbram	32503

Ve všech 3 městech došlo k poklesu absolutního počtu obyvatel, ale až na Příbram se jedná o zcela marginální počty.

Vztah počtu osob a celkového počtu v nich žijících obyvatel

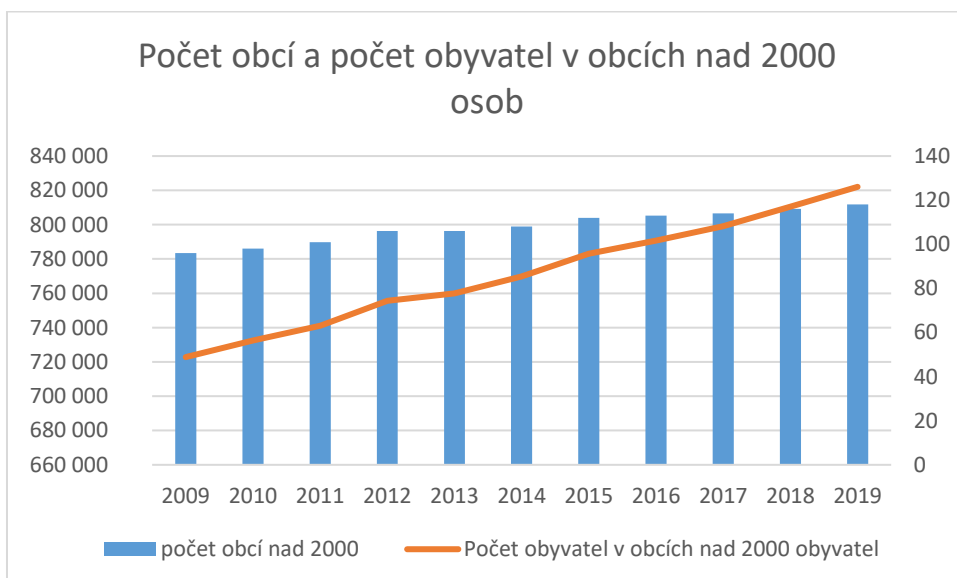

Graf číslo 7 – Pokles počtu obcí s počtem obyvatel do 500 korespondující s poklesem počtu obyvatel.

Graf číslo 8 – Růst obyvatel a počtu obcí v kategorii nad 500 do 2000 obyvatel

Dva výše uvedené grafy celkem potvrzují, že počet osob žijících v obcích do 500 a do 2000 obyvatel koreluje se změnou počtu těchto sídel.

Graf číslo 9 – Růst počtu obcí a počtu obyvatel v kategorii nad 2000 osob

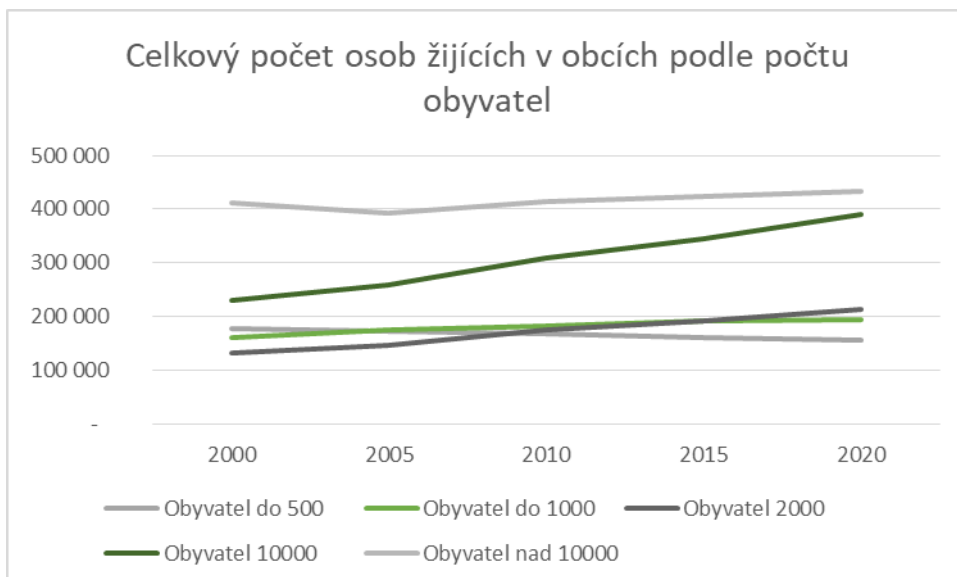
Třetí graf pak ukazuje, že korelace mezi růstem počtu osob v sídlech nad 2000 ukazuje, že se počet osob ve větších sídlech v rámci kraje zvyšuje rychleji, než je nárůst počtu obcí v této kategorii.

Vzhledem k tomu co je popsáno v předchozí kapitole to ale znamená že dochází k většímu růstu v kategorii malých měst než v celkovém růstu měst velkých.

Celkové změny

Ve Středočeském kraji zanikly v průběhu let 2000-2019 celkem 4 obce a to sloučením s jinou obcí. Celkový počet obcí tak klesl z 1148 v roce 2000 na 1144 v roce 2019.

Celkový počet obyvatel vzrostl z 1,111 mil obyvatel v lednu 2000 na 1,385 mil obyvatel k lednu 2020

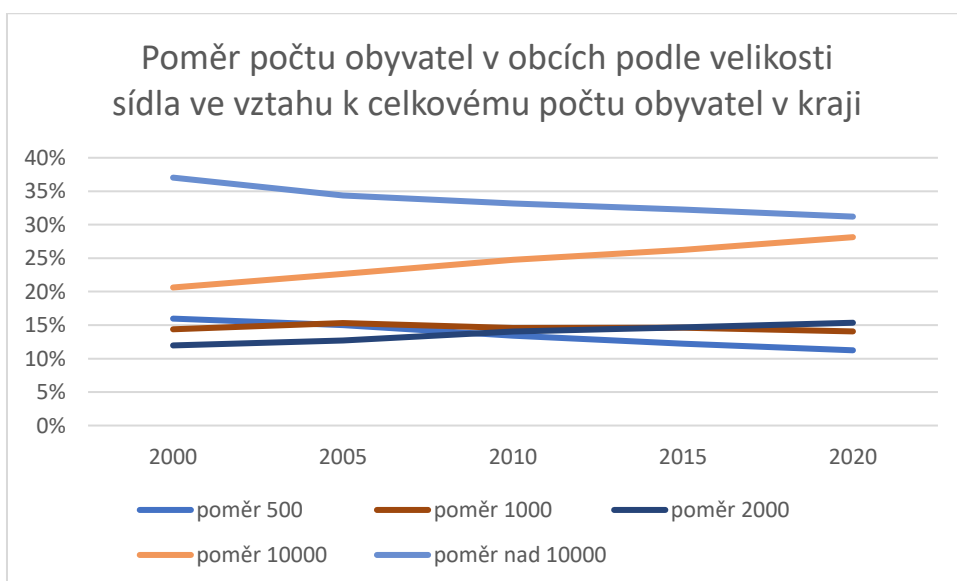

Graf číslo 10 – vztah celkového počtu obyvatel žijících v obcích podle velikosti sídla

Pokud sledujeme jednotlivé obce v kraji, pak platí, že zaznamenáváme pokles celkového počtu obyvatel žijících v obcích, pouze v kategorii obcí do 500 obyvatel. Důvodem je pokles počtu těchto obcí v čase, kdy přerůstají do vyšší kategorie (tedy obcí do 1000 obyvatel). U obcí nad 10 000 obyvatel vidíme jasnou stagnaci počtu zde žijících obyvatel v kraji. Protože neroste ani počet obcí v této kategorii (respektive změnil se o jednu dolů v roce 2005 a pak v průběhu dalších let o 2 nahoru na celkových 20), znamená to, že ani průměrný počet obyvatel v těchto obcích se nijak dramaticky nemění. To demonstruje především následující graf. Za následující tabulkou.

rok	Obyvatel do 500	Obyvatel do 1000	Obyvatel do 2000	Obyvatel do 10000	Obyvatel nad 10000
2000	177 524	160 062	132 988	229 202	411 578
2005	171 531	175 173	145 464	258 944	392 959
2010	167 594	181 686	175 456	308 960	413 837
2015	160 755	192 053	192 674	345 316	424 501
2020	155 676	194 745	212 668	389 799	432 253

Tabulka č. 3 – Celkový počet obyvatel žijících v obcích dle velikosti sídelního místa

Graf číslo 11 – k tabulce číslo 3

rok	poměr 500	poměr 1000	poměr 2000	poměr 10000	poměr nad 10000
2000	16%	14%	12%	21%	37%
2005	15%	15%	13%	23%	34%
2010	13%	15%	14%	25%	33%
2015	12%	15%	15%	26%	32%
2020	11%	14%	15%	28%	31%

Tabulka č. 4 – Procentní poměr počtu obyvatel žijících ve Středočeském kraji podle velikosti sídla

Z tohoto grafu a především z připojené tabulky plyne postupně se snižující poměr obcí s obyvateli do 500 obyvatel na celkovém počtu osob bydlících v kraji. Stejně tak i pokles poměrného počtu osob bydlících v obcích nad 10000 obyvatel vůči celkovému počtu osob, které v kraji bydlí. Znamená to, že když porovnáme obě tabulky v absolutních počtech počet osob, v obcích nad 1000 neklesá jejich počet, ale ani neroste odpovídajícím tempem, jako roste počet obyvatel v kraji.

rok	Počet obcí do 500 obyvatel	Počet obcí nad 500 do 1000 obyvatel	Počet obcí nad 1000 do 2000 obyvatel	Počet obcí nad 2000 do 10000 obyvatel	Počet obcí nad 10 000 obyvatel
2000	743	231	97	58	19
2005	704	254	106	64	18
2010	662	259	128	77	19
2015	623	274	140	88	20
2020	595	277	154	98	20

Tabulka č. 5 – Změny v počtu obcí dle počtu žijících obyvatel

Možné vysvětlení je v poslední tabulce, která ukazuje růst počtu obcí v jednotlivých kategoriích na úkor obcí s počtem obyvatel do 500.

Možná poslední zajímavý údaj se váže k počtu obcí do a nad 3000 obyvatel. 3000 obyvatel je hranice kdy obec může se změnit na město (pakliže o to požádá).

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
počet obcí do 3000 obyvatel	1080	1078	1079	1076	1073
Počet obyvatel v obcích do 3000 obyvatel	600 701	608 110	624 159	624 665	623 026
Počet obcí nad 3000 obyvatel	65	67	66	69	72
Počet obyvatel v obcích nad 3000 obyvatel	646 832	656 868	655 186	667 151	679 310

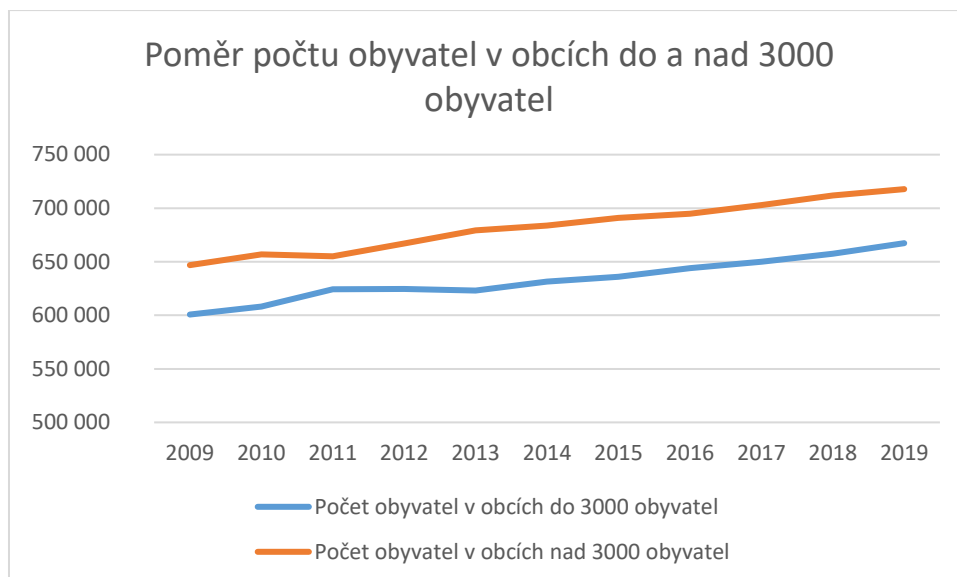
Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
počet obcí do 3000 obyvatel	1073	1072	1071	1070	1069	1069
Počet obyvatel v obcích do 3000 obyvatel	631437	635854	644052	650000	657538	667335
Počet obcí nad 3000 obyvatel	72	73	73	74	75	75
Počet obyvatel v obcích nad 3000 obyvatel	683862	691022	694930	702795	711794	717806

Tabulka číslo 6 – počty obcí do a přes 3000 obyvatel a počet obyvatel v nich žijících

Jak je vidět z tabulky, počet obcí s počtem obyvatel nad 3000 pomalu roste a je stále více obcí v kategorii, kdy by se mohly stát městem. Přesto poměr počtu obyvatel žijících v obcích do a přes 3000 obyvatel se nemění a stále představuje cca 51 respektive 49 % z celkového počtu obyvatel v kraji bydlících.

Jak je vidět v grafu číslo 12 je sklon křivky růstu počtu obyvatel stejný pro obě kategorie. Jinými slovy lze říct, že v obcích nad 3000 obyvatel je výrazně nižší růst počtu obyvatel než v obcích malých. Toto signalizuje, že průměrný počet obyvatel v obcích nad 3000 obyvatel stagnuje či klesá a v obcích do 3000 obyvatel výrazně roste, jinak by se projevil růst v počtu obyvatel žijících v obcích nad 3000

obyvatel v souvislosti s čím dál vyšším počtem obcí v této kategorii. Toto demonstruje závěrečná tabula číslo 7.

Graf číslo 12 – poměr počtu obyvatel žijících v obcích do a nad 3000 obyvatel.

	2009	2011	2013	2016	2019
Průměrný počet obyvatel žijících v obcích do 3000 obyvatel	556	578	581	601	624
Průměrný počet obyvatel žijících v obcích nad 3000 obyvatel	9 951	9 927	9 435	9 520	9 571

Tabulka číslo 7 – růst průměrného počtu obyvatel žijících v obcích do a nad 3000 obyvatel

V obcích do 3000 obyvatel je vidět markantní setrvalý růst průměrného počtu obyvatel v obcích žijících (o 4 % za 2-3 roky), u obcí nad 3000 obyvatel je s výjimkou úvodního poklesu o 5 % pak jen zcela minimální růst průměrného počtu obyvatel (o méně než 1 % za 3 roky).

Uvědomme si navíc, že data jsou zkreslována přepadáváním větších obcí do kategorie nad 3000 obyvatel. Z tohoto důvodu by měl být růst průměrného počtu žijících obyvatel u obcí do 3000 obyvatel pomalejší. Naopak u obcí nad 3000 obyvatel by naopak příliv menších obcí měl vlastní růst rozměňovat přesně tak, jak tabulka ukazuje.

Závěrem, z poslední skupiny tabulek a grafů, lze tedy říct, že ve Středočeském kraji je setrvalý stav v poměru růstu počtu obyvatel v kategoriích měst a vesnic a zachovává si zhruba 50% podíl.